

Eugen SIMION

Teatrul lui Blaga (I)

Abstract

Cele zece piese scrise de Lucian Blaga nu au avut succesul pe care l-au avut poemele și eseurile filosofice. George Călinescu se îndoiește că ele pot fi reprezentate pe o scenă pentru că, justifică el, publicul nu poate fi interesat de intriga ideologică. În schimb, Damian Silvestru, alias Ion Negoitescu, e de părere că în teatrul lui Blaga „S-au turnat toate virtuțile creatoare ale poetului și ale filosofului”. Importanța pieselor lui Blaga este acela de a construi un alt tip de personaj în teatrul românesc și anume personajul demonic, cu puteri oculte și instincte sălbatice.

Cuvinte-cheie: piese, Lucian Blaga, poeme, eseuri, intriga ideologică, personaj

The ten plays written by Lucian Blaga didn't have the success of the poems or the philosophical essays. George Calinescu doubts about the possibility of representing them on stage, because, he says, the public is not interested by the ideological plot. Otherwise, Damian Silvestru, alias Ion Negoitescu, thinks that in the theatre written by Blaga have been melted all the creative virtues of the poet and philosopher". The importance of the plays written by Blaga is the one that he has created an other type of character in the Romanian Theatre, the demonic character, with magic powers and wild instincts.

Key-words: plays, Lucian Blaga, poems, essays, ideological plot, character

A.C. COFAN

Tânărul critic "mis à nu"

Abstract

Este o recenzie a cărții lui Daniel Cristea Enache, Cinematograful gol. Acest volum e o carte ce reprezintă o selecție făcută de autor a celor mai bune articole ale sale publicate de-a lungul diverselor colaborări cu săptămânalele literare de mare tiraj, precum Adevărul literar și artistic și România literară, pe parcursul câtorva ani buni (2003-2011). Umorel, ironia, jocurile de cuvinte, suplețea stilului, notabilele definiții ale fenomenului literar, critic și cultural, fac din această carte o delectare.

Cuvinte-cheie: Daniel Cristea-Enache, Cinematograful gol, critica literară, fenomenul literar, cultura română

This is a review of Daniel Cristea-Enache's book, The empty cinematographic room. It is a book which represents a selection of the best articles of the author, published during his various collaboration with weekly literary magazines of high diffusion, as well as Literary and Artistic Truth and Literary Romania, and during several years. The good humour, the embracing irony, the calembours and jokes, the flexibility of his style, the noticeable definitions of the literary, critic and cultural area, all these make from this book a delight.

Key-words: Daniel Cristea-Enache, The empty cinematographic room, literary criticism, literary phenomenon, Romanian culture

Marian BARBU

Prin oceanul vieții, dintr-o ambasadă românească

Abstract

Constantin Lupeanu are o activitate editorială prolifică, scriind poezie, proză, eseistică și traduceri. Eseul este dedicat romanului „O lume de sfincși”. Romanul tratează lumea diplomatică, în care „sfincșii” par a fi funcționarii comuniști ai ambasadelor românești care au rămas împietriți la vestea căderii regimului comunist de la București. Acțiunea se petrece în interiorul ambasadei românești din Beijing, care este văzută ca o fortăreață înconjurată de mai multe rânduri de ziduri, precum o păpușă rusească.

Cuvinte-cheie: Constantin Lupeanu, activitate editorială, sfinx, ambasadă, regimul comunist, ziduri, păpușă rusească

Constantin Lupeanu has an prolific literary activity, writing poetry, novels, essays and translations. This essay is dedicated to the novel “An world of Sphinxes”. The novel is describing the diplomatic world, in which the communist officials of the Romanian Embassy have been petrified hearing the news of the fall of the communist rule of Bucharest. The action has place in the interior of the Romanian Embassy from Beijing, which is seen like a fortress surrounded by several layers of walls, like a Russian puppet.

Key-words: Constantin Lupeanu, publishing activity, sphinx, embassy, communist regime, walls, Russian puppet

Ion CĂLUGĂRU

Jurnal (III)

Abstract

Cele 46 de caiete-jurnal împreună cu toate volumele antume ale lui Ion Călugăru i-au fost date doamnei Cornelia Ștefănescu de graficiana Titina Căpitănescu-Călugăru, soția scriitorului, cu puțin timp înainte de a se stinge. Le însoțea cu rugămintea de a găsi o cale de a fi publicate, evitându-se astfel uitarea numelui soțului său. Cu seriozitatea binecunoscută a întocmirii unei ediții critice, doamna Cornelia Ștefănescu a început publicarea operei lui Ion Călugăru cu volumul de povestiri "Caii lui Cibicioc". Dar, ulterior, vremurile au împiedicat-o pe doamna Cornelia Ștefănescu să-și ducă la capăt proiectele, editorii nemaifiind interesați de cărțile necomerciale. Despre Ion Călugăru s-a scris puțin în ultima perioadă. Publicul tânăr este la curent cu un singur titlu din opera acestuia – "Copilăria unui netrebnic". Celelalte cărți sunt aproape uitate, însă este posibil ca jurnalul dăruit mie cu multă încredere și generozitate de doamna Cornelia Ștefănescu, în scopul de a-l publica, ar putea capta atenția celor interesați să reconstituie o perioadă de aproape trei decenii (1928-1956). Ion Călugăru ținuse jurnal încă din 1928. O parte din caietele originale s-au pierdut, altele se află la Arhivele Naționale. Caietul pe care îl prezentăm aici începe pe 31 mai 1949. De abia la 1 septembrie 1943 Călugăru s-a hotărât să țină un jurnal zilnic și, de aceea, a revenit asupra notațiilor făcute anterior cu scopul de a realiza un jurnal complet, probabil cu intenția de a-l publica, de a-și pune ordine în idei, în gânduri. Primele notații asupra cărora intervine sunt din 1936. Relațiile scriitorului cu cei din jur par influențate de schimbările din viața politică, dar și de boala care evoluează treptat și care-l va determina să se izoleze sau să intre în conflict cu diverse persoane. În jurnal sunt notate impresii cu privire la viața cotidiană de familie, la încercările de a-și găsi locul în diferite redacții sau de a se impune pe piața editorială, la diferite compromisuri pe care trebuie să le facă din dorința de a se afla pe una din baricade fără să mai simtă că societatea își pierde cursul normalității. Nu lipsesc din jurnal proiectele literare. În 1937 își propunea un program care i-ar fi putut asigura o prezență constantă în viața literară, însă Ion Călugăru este marcat de frustrări. Unele dintre acestea au apărut în primii ani de viață: era mezinul familiei și nu a fost luat în serios nici mai târziu când s-a simțit marginalizat. Poate acesta ar fi unul dintre motivele care l-au determinat să se orienteze spre ideologia de stânga, care pătrunde în preocupările literare ale scriitorului, astfel încât ajunge să facă documentări ample la Hunedoara pentru a scrie "Oțel și pâine". Jurnalul lui Ion Călugăru poate fi o surpriză pentru cititorul pasionat de acest tip de lectură, care are posibilitatea de a descoperi schimbările care au loc de-a lungul timpului și modul în care ele influențează destinul uman. [Gabriela Gîrmacea*]

Cuvinte-cheie: Ion Călugăru, jurnal, creație, biografie, literatură

The 46 notebooks that served as his diary, with all the books which appeared during Ion Calugaru's life, were given to Mrs. Cornelia Stefanescu from Titina Capitanescu-Calugaru, a talented graphic artist and also the writer's wife, shortly before her death. She asked for the documents to be published so that her husband's name won't be forgotten. Determined to publish his complete works, Cornelia Stefanescu began publishing Ion Calugaru's work with "Caii lui Cibicioc", a volume of novellas. However the times in which she lived hindered her from reaching her goals. The publishers were no longer interested in authors

like Mihail Sebastian and Ion Calugaru. Little had been written about the latter author and the younger audience can only remember one of his works, "Copilăria unui netrebnic." The other books are forgotten, but the diary which has been given to me with so much generosity will be interesting to those who are trying to reconstitute the period between 1928-1956. The first notebook begins on the 31st of May 1949. Ion Calugaru had kept a diary since 1928. Some of the original notebooks are lost, others are at the National Archives. From the 1st of September 1943 he decides to write in his diary daily and edited some of his previous entries in order to have a complete diary, most likely with the intention of publishing it and of organizing his thoughts. The first entries he edits are from 1936. His relationships are influenced by various changes in the political life of the time, but also from an illness which slowly develops, determining him to go into conflict with various persons and isolate himself. In the diary there are also various thoughts on his daily life, his attempts to seek employment at various newspapers and to impose himself in the editorial world, as well as various compromises he has to make in order to gain a better position in society. His literary projects are also mentioned in the diary. In 1937 he had set out a new program which would have ensured his presence in the literary life of the time, but Ion Calugaru is haunted by various frustrations. Some of these appeared in the first years of his life: he was the youngest of the family and he had never been taken seriously back then, as well as when he was older, which made him feel like an outcast. Perhaps this is one of the reasons which determined him to preoccupy himself with various political parties, which affected his literary works; he did ample research in Hunedoara in order to write "Oțel și pâine." Ion Calugaru's diary can be a real surprise to those who are interested in this type of literature which has the possibility to uncover the changes that took place in time and the manner in which they can influence a person's life.

Key-words: Ion Călugăru, diary, creating, biography, literature

Marin Sorescu despre... scriitorul Tudor Vladimirescu

Abstract

Pornind de la afirmația celebrului critic G. Călinescu privind valențele artistice ale scriitorilor și proclamațiilor conducătorului Revoluției de la 1821, autorul dezvăluie împrejurările în care scriitorul Marin Sorescu a scris o excelentă prefață despre "scriitorul" Tudor Vladimirescu la o ediție de Scrieri din opera acestui revoluționar, o ediție alcătuită de Tudor Nedelcea.

Cuvinte-cheie: M. Sorescu, istorie, personalitati politice, literatura, T. Vladimirescu

Starting from the famous critic George Calinescu's statement on the writer's artistic values and the proclamations of the leader of the 1821 Revolution, the author reveals the circumstances in which Marin Sorescu wrote an excellent preface about "the writer" Tudor Vladimirescu for an Writings edition of this revolutionary's work, an edition compiled by Tudor Nedelcea.

Key-words: M. Sorescu, history, political personalities, literature, T. Vladimirescu

Caius Traian DRAGOMIR

Omul – un cuvânt fără sens? (omul explicat în cărți)

Abstract

Omul este o entitate existențială aptă să își determine liber, autonom, esența sa ori, mai exact, condiția ontologică. Poate fi, de exemplu, materie sau spirit, în funcție de ceea ce alege să fie. Se poate observa fără dificultate că omul actual reprezintă o realitate ontologică tot mai dispersă, ca mod al apariției în lume.

Cuvinte-cheie: omul, existența, esența, libera opțiune, condiția ontologică umană

The human being is an existential entity able to determine freely, autonomously, his essence or more exactly his ontological condition. For instance, he may be matter or spirit, as he decided to be. One can observe very easily that the modern man is an ontological reality largely dispersed, as cultural presence in the world.

Key-words: human being, existence, essence, free option, human ontological condition

Matei DAMIAN

Personajul-ziarist în opera lui I.L. Caragiale - *Remarcabili* (II)

Abstract

Textul de față încearcă să creeze o hartă a personajelor-ziarist ale lui Caragiale și astfel să refacă primar ruta presei acelor vremuri. De fapt, se va vedea, jaloanele ce ghidează presa caragialiană se rezumă la ilustrarea câtorva principii modern-concise; personajul însă se sustrage oricărei aproprieri a condiției și evoluează spre o beție a vitezei și abundenței ce îi desfiide constant profesia. Dacă presa cultivă peren conflictul, gazetarii lui Caragiale distrag și distrează violența, activând noua tehnologie a certei-joc. Un cert joc? Fără îndoială: singura nișă a violenței stă în bruschețea și luxurianța detensionării.

Cuvinte-cheie: personaj, presă, informație, conflict, conciliere

This paper aims at creating a map to put together and direct the journalist-characters in Caragiale's literary work, so as to recreate at a primary level the path of the press at those times. In fact, as it is to be seen, Caragiale condenses the guidelines of his press to briefly illustrating some modern principles; the

character, though, easily deserts any assimilation of his own condition, just to evolve through a craze of speed and abundance that constantly defies his profession. Whether the press permanently cultivates conflict, Caragiale's journalists distract and entertain violence itself by activating the ultimate technology: argue-to-play. But is this play certain? Undoubtedly; because the only chance for violence to be stays in the abruptness and abundance of immortal recreation.

Key-words: character, media, information, conflict, reconciliation

Simona GALAȚCHI

Cheia feministă a scriiturii Hortensiei Papadat-Bengescu

Abstract

Studiul își propune să fie o încercare de critică literară feministă aplicată romanului Fecioarele despletite de Hortensia Papadat-Bengescu. Chiar dacă se știu puține în legătură cu informația pe care Hortensia Papadat-Bengescu a avut-o despre feminism, asemenea altor scriitoare (multe la număr) care nu adoptă în mod explicit o poziție feministă, ea este serios centrată pe o problematică a experiențelor femeilor. Identitatea personajelor sale atrage atenția asupra unor importante puncte de dezbatere feministă și constituie parte a unui context literar european de portretizare ficțională a femeilor.

Cuvinte-cheie: literatură română interbelică, critică literară, feminism

This study is an attempt of feminist literary criticism applied to the novel Fecioarele despletite (The dishevelled maidens) by Hortensia Papadat-Bengescu. Even if little is known about the information that Hortensia Papadat-Bengescu might have had in respect of feminism, however, just like many other writers who do not take an explicit feminist stand, she is seriously focused on issues concerning the women's experiences. The identity of her characters signals important issues of feminist debate and is part of the European literary context of fictional portrayal of women.

Key-words: inter-war Romanian literature, literary criticism, feminism

Oana Anca SAFTA

Speciile biograficului – ieșirea din clandestinitate, transferul din sfera privată în spațiul public

Abstract

Urmărind mărturiile celor ce-și aduc suferința în sfera publică, se constată impulsuri comune: necesitatea reconstituirii adevărilor, dorința de recuperare și reafirmare a valorilor umane desființate de totalitarism, evitarea repetării dramelor printr-o consemnare cât mai fidelă a experiențelor. Prin urmare, dimensiunea etică a scrierilor – care le conferă importanța unui act social – este prioritară în ochii acestor memorialiști, dintre care mulți se declară reticenți în privința dimensiunii artistice a propriei confesiuni. Este și aspectul asupra căruia critica literară a atras atenția, căci multitudinea confesiunilor implică și dificultatea alegerii celor cu o reală valoare estetică.

Cuvinte-cheie: literatura carcerală, reafirmarea valorilor culturale, totalitarism, scrieri etice, estetica confesiunilor

Following the testimonies of the ones who bring their pains on a public scene, we notice some common objectives: the necessity to reconstitute the truth, the desire to recuperate and assert the human values, the eluding of repeating the dramas of the past through a more faithful registering of all lived experiences. Consequently, the moral dimension of these writings – which give them the significance of a social act – is a priority in the eyes of these diarists, many of them declaring their doubts about the aesthetic values of their own writings. That is an aspect which the literary critique insisted on several times, because a great number of the diaries imply the difficulty of the selection of those which have a real aesthetic value.

Key-words: carceral literature, reaffirming cultural values, totalitarianism, moral writings, aesthetic of confessions

Eugen SIMION

Prietenii lui Nichita Stănescu

Abstract

Pictorul Vladimir Zamfirescu, ploieștean ca și Nichita Stănescu, pregătește un album în care tablourile sale să stea alături de poemele „zănaticului” Nichita. Autorul i-a recitat poemele erotice și le-a adunat într-un volum, considerându-l, după Eminescu, drept cel mai substanțial poet erotic din literatura noastră. Despre pictorul Vladimir Zamfirescu îi este mai greu să vorbească. Acesta s-a specializat, la un

moment dat, în pictura bisericească, autorul laudând un „Christ” văzut în casa unui prieten. De asemenea, remarcă portretele lui Don Quijote, care îl arată ca pe un Iisus în armură.

Cuvinte-cheie: Vladimir Zamfirescu, Nichita Stănescu, album, tablouri, poeme erotice, armură

The painter Vladimir Zamfirescu, native from Ploiești, as the poet Nichita Stănescu, prepares an art album where his paintings must stay together with the poems of the “bewitched” Nichita. The Author has re-read his love poems and gathered them in a volume, considering that he is, after Eminescu, the most substantial poet of love in our literature. The Author finds that it is more difficult to talk about the painter Vladimir Zamfirescu. At one time, he specialized himself in the church painting, the Author praising a “Christ” seen in the house of a friend. He also remarks the portraits of Don Quijote, who looks like a Christ dressed in armour.

Key-words: Vladimir Zamfirescu, Nichita Stănescu, art album, paintings, love poems, armour